

“ki” NİN YAZIMI

Dilimizde üç değişik görevde “ki” kullanılmaktadır.

- 1) **Sıfat Yapan “-ki”:** Ektir, sözcüğe bitişik yazılır. Bir ismin yerini veya zamanını gösteren sıfattır. Cümleden çıkarıldığında anlam değişir ya da bozulur.

- ☐ Kalbimdeki sevgin hiç bitmez. (- Hangi sevgi? – Kalbimdeki sevgi.)
- ☐ Dünkü sınav çok zordu. (- Hangi sınav? – Dünkü sınav.)
- ☐ Çocuk elindeki parayı kaybetmiş. (- Hangi para? – Elindeki para.)

- 2) **İlgi Zamiri “-ki”:** Ektir, kelimeye bitişik yazılır. İsimlerin yerini tutar. Cümleden çıkarıldığında anlam değişir ya da bozulur.

- ☐ Bilal’in ödevi daha güzel olmuş.
Bilal’inki daha güzel olmuş.
- ☐ Erzurum’un havası çok soğuk; Malatya’nınki o kadar soğuk değil.

- 3) **Bağlaç olan “ki”:** Sözcüktür. Kelimeden ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında anlam değişmez.

- ☐ Biliyorum ki bu iş böyle olmayacak.
- ☐ Sev ki sevilesin.
- ☐ Uyarı: “ki” bağlacı bazı sözcüklerde kalıplaşmış olduğu için bitişik yazılır.
“Çünkü, sanki, mademki, meğerki, halbuki, oysaki, belki” SOMBaHÇeM şeklinde kodlayabiliriz.

ALİŞTIRMALAR

Aşağıdaki “ki”leri doğru biçimde yazınız.

- 1-Sokakta ki evsizlere acıyorum.....
- 2-Evde kileri ancak kurtarabildik.....
- 3-Önce yemeğini yeki aç kalma.....
- 4-Bunu böyle bilki yalan söylemedim.....
- 5-Arabada onun kini unutmuşum.....
- 6-Yazıda ki hataları bulun.....

Aşağıdaki cümlelerdeki “ ki”lerin görevlerini karşlarına yazın.

1	Sendeki küpeler altın mı?	.
2	Şöyle gel ki yüzünü göreyim.	
3	Baktım ki bu iş böyle olmayacak.	
4	Elindekini yere bırak hemen.	
5	Evdeki hesap çarşıya uymadı.	
6	Belindeki kemeri çok beğendim.	
7	Teyzeminki çok daha yeni.	
8	Gözlerindeki heyecan beni etkiledi.	
9	Yarın giderken onunkini alırsınız.	
10	Elindeki kitap senin mi?	
11	Fırsat elinizde, ki siz farkına varmasanız da.	
12	Kitaptaki sorular gerçekten zormuş.	
13	Seninki bugün okula gelmemiş.	
14	Dünkü maçta sakatlanmış.	
15	Dinlemiyor ki anlasın.	

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun olan “ki”leri ekleyiniz.

- 1-Ahmet akşam..... yemeğe geç geldi.
- 2-Yanına çok para almıştı ama evde..... hesap çarşıya uymadı.
- 3-Dün eve geldim....., her taraf karmakarışık.
- 4-Yanlarında..... paraları dolaba sakladılar.
- 5-Kapıdan işittim....., çok hastaymış.
- 6-Çalışmıyor..... başarsın.
- 7-Ahmet’in.... yarın kargoyla geliyor.
- 8-Çalışmalarını tamamlamış..... yarın Ankara’ya gitsin
- 9-Benim.... elimden düşüp kırıldı.

Aşağıda “de” ve “ki” kullanılan kelimeler vardır. Doğru olanlara “D”, yanlış olanlara “Y” koyunuz.

- () Yurtta sulh, cihanda sulh.
- () Türk dili, dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil, şuurla işlensin.
- () Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.
- () Dediki: "İstanbul hatırasıdır bu."
- () Dostlarlada yollar ayrıldı bir bir.
- () Gökyüzünün başka rengide varmış.
- () İçimde damla damla bir korku birikiyor.
- () Kilimler de çizgi çizgi efkârım.
- () Kazanmak istersen sende zaferi.
- () Susandan kaçır da koşana gider.
- () Hasan'ın notu iyi, ya senin ki?
- () Evet, her şey bende gizli düğüm.
- () Otursun yerine bende her şekil.
- () Su da bir gizli yol, pırıltılı iz var.
- () Belkide benliğinden kaçabilen hazır olur.
- () San ki beni bekleyen bir hayal görüyorum.
- () Çok var ki böyle kolay harcıyor.
- () İplik ki incecik örür boşluğu.
- () Halbu ki bu iş böyle olmamalı.
- () Yarın ki toplantıya bende geleceğim.
- () Emanetin evde kalmış.